

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 1562/2024
05.06.2024. године
Београд

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Марине Милановић, Зорице Булајић, Весне Станковић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Миодраг Јанковић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Привредни суд у Београду, коју заступа Државно правобранилаштво, Београд, ради накнаде имовинске штете, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 75/23 од 29.09.2023. године, у седници одржаној 05.06.2024. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужене изјављеној против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 75/23 од 29.09.2023. године, као изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужене изјављена против пресуде Вишег суда у Београду Гжрр1 75/23 од 29.09.2023. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду Прр1 79/22 од 03.11.2022. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе од 22.06.2022. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиљи на име имовинске штете због повреде права на суђење у разумном року исплати 3.657,21 динара са законском затезном каматом од 03.02.2022. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу потраживања законске затезне камате на износ досуђен у ставу другом изреке од 01.01.2002. године до 03.02.2022. године. Ставом четвртим изреке, обавезана је тужена да тужиљи накнади трошкове парничног поступка од 46.800,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате. Ставом петим изреке, тужиља је ослобођена од плаћања судских такси.

Пресудом Вишег суда у Београду Гжрр1 75/23 од 29.09.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене и првостепена пресуда потврђена. Ставом другим изреке, укинута је решење о трошковима поступка садржано у ставу четвртим изреке првостепене пресуде и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновни поступак.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужена је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној примени члана 404. ЗПП.

Према члану 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11, 55/14, 87/18 и 18/20) у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која не би могла да се побија ревизијом, ако је по оцени Врховног суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности посебне ревизије одлучује Врховни суд у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом одлучено је о накнади на име новчаног обештећења за имовинску штету која је тужиљи изазвана повредом права на суђење у разумном року, којом је утврђено да је тужбени захтев делимично основан, а тужена обавезана да наведену накнаду плати. О овом праву тужиље судови су одлучили уз примену материјалног права које је у складу са правним схватањем израженим кроз одлуке Врховног касационог суда у којима је одлучивано о истоветним захтевима тужилаца, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом. Побижана одлука је заснована на примени одговарајућих одредаба материјалног права и у складу је са Закључком усвојеним на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 02.11.2018. године, према којем Република Србија одговара за материјалну штету насталу због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно о стечају утврђених потраживања запослених из радног односа која су без њихове кривице остала неизвршена и у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. Према допуњеном Закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 27.09.2019. године (којим је допуњен наведени Закључак) у погледу извршних дужника физичких и правних лица који не спадају у наведену категорију, нужно је утврђивати узрочно-последичну везу између повреде права на суђење у разумном року и неисплаћеног потраживања, те утврђивати да је управо искључиви разлог немогућности наплате тих потраживања неадекватно поступање суда.

Имајући у виду да је у конкретном случају утврђено да се ради о стечајном дужнику са већинским друштвеним или државним капиталом, као и да је тужиља доказала да су у питању ненаплаћена потраживања из радног односа настала у време када је предузеће било са већинским друштвеним или државним капиталом, одлучено је у складу са наведеним ставом Врховног касационог суда о одговорности Републике Србије. Поред тога, битне повреде одредаба парничног поступка не представљају дозвољен ревизијски разлог. Указивање у ревизији на другачије одлуке Апелационог суда, не указује нужно и на другачији правни став изражен у тим одлукама, јер одлука о основаност захтева у овој врсти спорова зависи од утврђеног чињеничног стања у сваком конкретном случају. Из изнетих разлога, одлучено је као у ставу првом изреке.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Одредбом члана 468. став 1. ЗПП прописано је да се споровима мале вредности сматрају спорови у којима се тужбени захтев односи на потраживање у новцу које не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 479. став 6. Закона о парничном поступку прописано је да против одлуке другостепеног суда којом је одлучено у спору мале вредности ревизија није дозвољена.

У овој правној ствари тужба је поднета 03.02.2022. године, вредност предмета спора 27.031,05 динара. У поднеску од 22.06.2022. године тужила је прецизирала тужбени захтев и као вредност предмета спора означила износ од 3.657,21 динара. Како се у конкретном случају ради о спору мале вредности у којем вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 3.000 евра по средњем курсу НБС на дан подношења тужбе, ревизија тужене није дозвољена применом члана 479. став 6. Закона о парничном поступку.

На основу члана 413. Закона о парничном поступку одлучено је као у ставу другом изреке решења.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић,с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић